

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2011. április 29. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálati tekintély megsértésének büntette miatt a **vádlott** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2010. október 29. napján kihirdetett Kb.II.75/2010/5. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlottat a szolgálati tekintély megsértésének büntette (Btk. 356. § (1) bekezdés b./ pontja és (2) bekezdés) miatt emelt vád alól **felmenti**.

Indokolás:

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2010. október 29. napján kelt Kb.II.75/2010/5. számú ítéletével a vádlottat a Btk. 356. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a (2) bekezdése szerint minősülő szolgálati tekintély megsértésének büntette miatt 1 évre próbára bocsátotta.

Az elsőfokú bíróság ítéletét a vádlott tudomásul vette. A tárgyaláson jelen nem lévő ügyész a törvényes határidőben súlyosításra irányuló fellebbezést terjesztett elő az elsőfokú bíróságnál, melyben indítványozta intézkedés helyett pénzfőbüntetés, mellékbüntetésként pedig várakozási idő meghosszabbítása kiszabását. Álláspontja szerint a vádlott által elkövetett jelentős tárgyi súlyú bűncselekménnyel nincs arányban az alkalmazott intézkedés, az nem szolgálja a büntetési célokat. A vádlott magatartása a büntetti alakzat megállapítására alkalmas, mivel fennállt a reális lehetősége annak, hogy a tekintélyesítő magatartásáról több „katona” is tudomást szerezzen, nem szükséges, hogy a tényleges tudomásszerzés megtörténjen. A vádlott magatartásával a sértett szolgálati tekintélyét nagyobb mértékben sértette, így vele szemben az intézkedés alkalmazása eltúlzottan enyhe. Mindezek alapján indítványozta a Btk. 87. § (1) és (2) bekezdés e) pontjának alkalmazásával a Btk. 51. §-a alapján főbüntetésként pénzbüntetést, a Btk. 134. §-a alapján katonai mellékbüntetésként várakozási idő meghosszabbításának kiszabását.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a katonai ügyész fellebbezését eltérő tartalommal fenntartotta. Írásos indítványában kihangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során ügyfelderítési kötelezettségének teljes körűen nem tett eleget. Nem tisztázta, hogy a vádbeli eseménykor a sértett feljebbvalói minőségben szolgálatot teljesített-e, vagy nyolc órás munkarendben hivatali feladatait látta-e el. Ezen túlmenően nem szerezte be a Büntetés-végrehajtási Intézet elkövetéskor hatályos Szervezeti és Működési Szabályzatát, amely megnyugtató támpontot jelentett volna a sértett és a vádlott közötti szolgálati kapcsolat tisztázásához. Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság azt sem vizsgálta, hogy amennyiben katonai bűncselekmény nem állapítható meg, az ismeretlen személy ellen tett feljelentésre tekintettel a sértett esetlegesen becsületsértés vétsége miatt kíván-e magánindítvánnyal élni.

Álláspontja szerint e hiányosságok miatt az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozatlan, amely azonban részleges és a másodfokú eljárásban bizonyítás-kiegészítés során kiküszöbölhető. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság tárgyaláson ismételten hallgassa meg a vádlottat és a sértettet, szerezze be a Büntetés-végrehajtási Intézettől a hatályos Szervezeti és Működési Szabályzatot, illetve ismertesse az intézet parancsnoka által adott írásbeli tájékoztatást.

A bejelentett ügyészi fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy a katonai tanács tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. Megállapította továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást lefolytatta, melynek során kihallgatta a vádlottat - aki bűnösnek vallotta magát -, a sértettet, a tanúkat, továbbá több releváns okiratot tett a bizonyítás anyagává. Az általa megismert bizonyítékok mind a vádlott cselekvőségét támasztották alá.

Az elsőfokú katonai tanács által megállapított tényállás azonban a Be. 351. § (2) bekezdés a) és b) pontjában írtaknak megfelelően részben megalapozatlan, felderítetlen, illetve a megállapított tényállás hiányos.

Az elsőfokú bíróság ugyanis egyáltalán nem vizsgálta, hogy a vádlott és a sértett között fennállt-e valamilyen szolgálati kapcsolat, mely feltétele a vádlott terhére rótt bűncselekmény megvalósításának.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az ügyben a Be. 363. § (2) bekezdés b./ pontja alapján tárgyalást tűzött ki, melynek során bizonyítást vett fel, és ennek keretében a vádlottat és a sértettet kihallgatta. A sértett tanúkénti meghallgatása során nyilatkozott arra, hogy az informatikai osztály megbízott vezetője, és mivel a vádlott nem tartozik az osztály állományába, így neki nem előljárója. Ugyancsak nyilatkozott arra is, hogy 2010. március 17-én és 18-án vezényelt szolgálatot nem látott el, hivatali munkarendben dolgozott az intézetben. Ezen túlmenően előadta, hogy mint informatikai osztályvezetőnek és feljebbvalónak a kapuügyeletesi

szolgálatot teljesítő vádlottal szemben intézkednie, vagy egyéb módon hivatalos minőségben fellépni nem kellett.

A vádlott meghallgatása során előadta, hogy a sértett nem előjárója, mivel nem tartozik az informatikai osztály állományába. Mint kapuügyeletes szolgálatot ellátó személlyel szemben a sértett nem intézkedett és nincs tudomása arról, hogy a sértett bármilyen szolgálatot látott volna el.

A másodfokú bíróság tárgyalásán ismertetésre került a Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnokának két irata az alábbiak szerint:

A Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnokának átirata tartalmazza, hogy a büntetés-végrehajtási szervezet Szolgálati Szabályzatáról szóló 21/1997.(VII.8.)IM rendelet 3. § (2) bekezdése, valamint az intézet Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltak alapján 2010. március 17-én a sértett nem volt szolgálati előjárója a körletfelügyelői szolgálatot ellátó vádlottnak. Ugyancsak rögzíti azt is, hogy a fenti szolgálati napon a sértett nyolc órás munkarendben hivatali munkakörét látta el. Ezen túlmenően tájékoztatásként közli, hogy a sértett a kérdéses napon ör-, ügyeleti, készenléti vagy egyéb fegyveres szolgálatba nem volt vezényelve, olyan előjárói parancsot, rendelkezést nem kapott, amely alapján a vádlottal szemben szolgálati közegeként léphetett volna fel.

A Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnokának Szervezeti és Működési Szabályzata 14. § 7. pontja az alábbiakat tartalmazza: „Az osztályvezető a 14/1997. IM rendelet 48. §-a alapján szolgálati előjárói jogkört gyakorol. Szolgálati előjárója, illetve felettese az osztály személyi állományának.”

Az első fokú ítélet tényállásából és az azt alátámasztó nyomozati okiratokból egyértelműen megállapítható, hogy a sértett megbízott informatikai osztályvezetői beosztást látott el. Ehhez kapcsolódóan ugyancsak egyértelműen megállapítható, hogy a vádlott nem tartozott az informatikai osztály állományába.

A fellebbviteli katonai ügyész a másodfokú tárgyaláson előterjesztett végindítványában az elsőfokú bíróság ítélete ellen bejelentett fellebbezést a tárgyaláson felvett bizonyítás és az ismertetett okiratok tartalmára figyelemmel módosította. Álláspontja szerint a másodfokú eljárásban felvett bizonyítás alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállást kellő mértékben nem derítette fel. A bizonyítás felvétele alapján egyértelművé vált, hogy a sértett a vádlottnak nem volt előjárója és nem volt szolgálati előjárója sem, mivel nem volt vezényelt szolgálatban, és nem kellett fellépnie a szolgálatot teljesítő vádlottal szemben feljebbvalóként sem. Álláspontja szerint ezzel a kiegészítéssel az első fokú ítélet már felülbírálatra alkalmas. Ezért a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján a bizonyítás eredményeként megállapított tényekkel a tényállás kiegészítését, és az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását indítványozta, azzal, hogy a vádlottat az ellene emelt vád alól bűncselekmény hiányában mentse fel.

A tárgyaláson felvett bizonyítás és az ismertetett okiratok alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján akként egészíti ki, hogy „2010. március 17-én és 18-án a sértett megbízott informatikai osztályvezető a Büntetés-végrehajtási Intézetben vezényelt szolgálatot nem látott el, feladatait hivatali munkarendben végezte, és a körletkapun ki- és beléptetést végző, felügyelőként szolgálatot teljesítő vádlottal szemben feljebbvalóként nem kellett fellépnie vagy intézkednie. A vádlott nem tarozik az intézet informatikai osztályának állományába, így a sértett nem előljárója.”.

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által ekként kiegészített tényállás már mindenben mentes a Be. 351. § (1) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

A lefolytatott bizonyítási eljárás eredménye alapján megállapítható, hogy tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a vádlott bűnösségét a Btk. 356. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő szolgálati tekintély megsértésének büntetében megállapította.

E bűncselekményt az követi el: „Aki a) az előjáró, b) a szolgálatát teljesítő feljebbvaló, ő vagy más szolgálati közeg tekintélyét más előtt vagy feltűnően durván megsérti.”.

A tárgyaláson felvett bizonyítás és az ismertetett okiratok alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a sértett megbízott informatikai osztályvezető a kapuügyeleti szolgálatot teljesítő vádlottnak nem volt előljárója. A vádlott nem tartozott az informatikai osztály állományába sem. A beszerzett intézetparancsnoki adatokból kitűnően és a sértett nyilatkozata alapján ugyancsak megállapítható volt, hogy a sértett a vádbeli napon semmilyen vezényelt szolgálatot nem látott el, és mint magasabb rendfokozatú személynek a vádlottal szemben nem kellett fellépni, mint feljebbvalónak. Mindezek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a vádlott és a sértett között sem előjárói, sem a törvényben megkívánt feljebbvalói viszony nem állt fenn, így a vádlott a sértett sérelmére e bűncselekményt nem valósíthatta meg tényállási elem hiányában.

Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottat az ellene emelt vád alól a Be. 331. § (1) bekezdés alapján, de a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontjára tekintettel - bűncselekmény hiányában - felmentette.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) és (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2011. április 29.

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. a tanács elnöke, Dr. Ifkovics Béla hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. bíró

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős.

Budapest, 2011. április 29.

. Mészáros László hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:

Tóth Mihályné
tisztviselő